

**SUOMENKIELINEN YHTEENVETO KUNTIEN YMPÄRISTÖNSUOJELUN
 VIRANHALTIJALAUSUNNOISTA:**

1. Pedersören kunta, Jennie Wikström, ympäristösihteeri

- Sekä bio- että energijätteiden kuljetukset tulee olla kunnan kilpailuttamia, jotta aikaansaadaan optimoituja ajoreittejä pienemmillä liikennepäästöillä.
- Useat alueen jäteautoista ovat jo kaksilokerojäteautoja bio- sekä energijätteen keräystä varten joka on omiaan tehostamaan kuljetuksia.
- Siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen energijätteen osalta, on linjassa Pietarsaaren seudun ilmastostrategian kanssa joka hyväksyttiin kuntien valtuustoissa vuoden 2021 lopulla.
- Valvonnan näkökulmasta on eduksi jos sekä bio- että energijätteiden kuljetukset ovat kunnan kilpailuttamat. Kun yksi ja sama yhtiö hoitaa jätteenkuljetukset alueellisesti on helpompi valvoa jos kiinteistö on liittynyt kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen.

2. Uudenkaarlepyyn kaupunki, Mathias Backman, ympäristöpäällikkö

- Kerran biojätteen kuljetukset siirtyvät kunnan kilpailuttamiksi, tulisi kilpailutukseen sisältää myös energijätteet. Kaksilokerojäteautoja bio- sekä energijätteen keräystä varten on jo käytössä tänä päivänä joilla kuljetuksia voidaan tehostaa. Taajama-alueilla voi olla jopa kustannustehokasta kerätä useita jätelajeja erillisiin ajoneuvoihin.
- Kuljetusten kilpailuttaminen isommilla urakka-alueilla ajoreitit optimoidaan joka pienentää kuljetusmatkat ja samalla myös kustannukset. Vaikutukset jäteautojen liikennepäästöihin ovat positiiviset.
- Jätteenkuljetusten kunnallinen kilpailuttaminen on linjassa Pietarsaaren seudun ilmastostrategian kanssa.
- Tuleva jätteenkuljetusten kilpailutus tulee suorittaa keskitetysti, jolla aikaansaadaan urakka-alueita jotka noudattavat asutusta eikä kuntarajoja.

3. Kruunupyyn kunta, Karin Björkgård, ympäristösihteeri

- Todennäköisesti saavutetaan monta etua jos energijätteen kuljetus olisi kunnan järjestämä rinnakkain biojätekuljetusten kanssa. Liikennemäärä vähentyisi jos ajoreitit optimoidaan ja samalla päällekkäisiä kuljetuksista voisi välttyä.
- Kaksilokerojäteautoja on jo käytössä.
- Vähemmän liikennettä tarkoittaa vähemmän liikennemelua ja liikennepäästöjä.
- Vähemmän ajoneuvoja asuinalueilla vähentää onnettomuusriskiä.
- Siirtyminen kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen olisi tuskin negatiivisia vaikutuksia. Kruunupyyn kotitalouksista suurin osa on liittynyt kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen, joten olisi epätodennäköistä, että tilanne heikentyisi jos ei voi vapaasti valita kuljetusyritystä. On jopa mahdollista että ei-liittyneet

Besöksadress/Käyntiosoite: Skolgatan 25-27 C, J:stad/Koulukatu 25-27 C, P:saari

ÖSTERBOTTENS AVFALLSNÄMND
POHJANMAAN JÄTELAUTAKUNTA
PB/PL 41, 68601 JAKOBSTAD/PIETARSAARI

kiinteistöt ovat valmiit hyväksymään kuljetuksen jos liittyminen ei vaadi heiltä toimenpiteitä.

- Mahdollisesti valvonta parantuisi jätteenkuljettajan paremmalla kokonaiskuvalla tilanteesta.
- Jätelain myötä myös pienemmillä yrityksillä on mahdollista osallistua kilpailutuksiin, joten voi olettaa että pienempien yritysten lähtökohta ei heikkene.
- Kilpailutuksen jakaminen pienempiin osiin on hyvä ja jota voi hyödyntää hyvin toimivaksi ja kustannustehokkaaksi kuljetusverkostoksi alueella. Samalla aikaansaadaan ympäristölle myönteisiä etuja.

Besöksadress/Käyntiosoite: Skolgatan 25-27 C, J:stad/Koulukatu 25-27 C, P:saari

TEL/PUH: 06-786 3737
E-post: fornamn.efternamn@ekoso.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@ekoso.fi

Österbottens avfallsnämnd
PB 41
68601 JAKOBSTAD

UTLÅTANDE GÄLLANDE TRANSPORTSYSTEMET FÖR ENERGI- GIAVFALL

Österbottens avfallsnämnd har begärt utlåtande av medlemskommunernas miljö-tjänstemän gällande en eventuell ändring av transportsystemet för energiavfallet till kommunalt anordnad. Avfallsnämnden önskar synpunkter på hur en ändring av transportsystemet påverkar miljön och övervakningen av avfallshanteringen i kommunen. I dagsläget väljer fastighetsägaren själv transportör för bio- och energiavfallet som uppkommer på fastigheten. Enligt de ändringar i avfallslagen som trädde i kraft år 2021 ska avfallstransporterna av bioavfall vara kommunalt anordnade senast 19.7.2024. Transporterna av energiavfall ska också ordnas kommunalt, men under vissa förutsättningar kan kommunen besluta om fastighetsvis transport av energiavfallet.

Miljövårdssekreterarens utlåtande:

Både transporten av bio- och energiavfall bör upphandlas kommunalt. Kommunalt upphandlad avfallstransport innebär optimerade körrutter och mindre avgasutsläpp. Flera avfallstransportbilar i nejden är även utrustade med fack för både bio- och energiavfall, vilket ytterligare effektiviserar transporterna. Övergång till kommunalt ordnat transportsystem för energiavfallet är i linje med målsättningarna i Jakobstadsregionens klimatstrategi som godkändes av kommunernas fullmäktige i slutet av år 2021.

Även från övervakningssynpunkt är det en fördel om transporterna av både bio- och energiavfall upphandlas kommunalt. Då samma bolag sköter alla avfallstransporter på ett område är det lättare att kontrollera om någon fastighet inte är ansluten till ordnad avfallstransport.

Jennie Wikström, miljövårdssekreterare

PEDERSÖRE KOMMUN

BESÖKSADRESS
Skrufvilagatan 2
68910 PEDERSÖRE

POSTADRESS
PB 1
68910 PEDERSÖRE

E-POST
pedersore.kommun@pedersore.fi
fornamn.efternamn@pedersore.fi

TELEFON
Växel: (06) 785 0111

PEDERSÖREN KUNTA

KÄYNTIOSOITE
Skrufvilankatu 2
68910 PEDERSÖRE

POSTIOSOITE
PL 1
68910 PEDERSÖRE

SÄHKÖPOSTI
pedersore.kommun@pedersore.fi
etunimi.sukunimi@pedersore.fi

PUHELIN
Vaihde: (06) 785 0111

Österbottens Avfallsnämnd
PB 41
68601 JAKOBSTAD

UTLÅTANDE OM ÄNDRING I AVFALLSTRANSPORTERNA

Österbottens avfallsnämnd har begärt utlåtande av medlemskommunernas miljötjänstemän angående övergång till kommunalt ordnad avfallstransport. Avfallstransporten ordnas i dagsläge fastighetsvis, dvs fastighetsägaren får själv välja vilken transportör hen anlitar för avfallstransporterna, både vad gäller bio- och energiavfall. Enligt förändringar i avfallslagstiftningen ska transporterna av bioavfallet framöver skötas via en kommunal upphandling. Samtidigt bör man dryfta om man även borde övergå till att koordinera transporterna av energiavfall via kommunal upphandling.

Utlåtande:

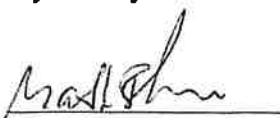
Om bioavfallets transport övergår till att upphandlas kommunalt så bör även energiavfallet omfattas. Avfallstransportbilar med fack för både bio- och energiavfall är tillgängliga i dag och transporterna kan effektiviseras med dessa. I tätbebyggda områden kan det även vara kostnadseffektivt att ha skilda fordon för de olika avfallsfraktionerna.

Att upphandla transporterna via större områden gör att kostnaderna minimeras genom att rutterna optimeras och körsträckorna förkortas. Detta får även en positiv effekt på avgasutsläppen från transportbilarna. Upphandlingen av soptransporterna ligger således helt i linje med Jakobstadsnejdens klimatstrategi.

Från övervakningssynvinkel torde det inte bli några problem med att övergå till en kommunalt upphandlad avfallstransport. Tvärtom blir det sannolikt enklare att få uppgifter från transportörerna då fenomenet med olika transportbolag med överlappande rutten på samma område upphör. Det blir även enklare för fastighetsägare då de inte behöver utreda vilka olika transportörer som är tillgängliga och jämföra deras prissättning.

Den kommande upphandlingen av avfallstransporterna bör skötas centralt av Österbottens avfallsnämnd / Ekorosk, eftersom upphandlingens delområden då kan ritas runt bosättningsområden och byar utan att en eventuell kommungräns klyver området.

Nykarleby 1.2.2022

Mathias Backman
Miljövårdschef

Dnr 62/22

08.02.2022

Kronoby kommun
Kruunupyyn kunta
www.kronoby.fi

Miljökansliet

8.2.2022

Österbottens avfallsnämnd
PB 41
68601 JAKOBSTAD
info@ekoso.fi

Hänv.: Er begäran om utlåtande 18.1.2022

UTLÅTANDE OM TRANSPORTSYSTEMET FÖR INSAMLING AV ENERGIKRAFTAVFALL VID FASTIGHETERNA

Österbottens avfallsnämnd gör en granskning av transportsystemet för insamling av energikraftavfall vid fastigheterna i medlemskommunerna och ber om de kommunala miljövårdstjänstemännens utlåtanden senast 15.2.2022.

Ändringar i avfallslagen innebär att de fastighetsvisa avfallstransporterna av bioavfall ska vara kommunalt anordnade tidigast 19.7.2023 eller senast 19.7.2024. Som en följd av detta är det aktuellt att granska beslutet från 2012 gällande transport av energikraftavfall. Avfallsnämnden nämner samtidigt att transporterna av separat insamlat förpackningsavfall vid fastigheter i tätort med minst fem bostäder ska vara kommunalt upphandlade fr.o.m. 1.7.2023.

I granskningen utreds ifall undantagsvillkoren i avfallslagens 35 § och 37 § mom. 1 uppfylls för av fastighetsinnehavaren ordnad transport av energikraftavfall, parallellt med bioavfallstransporterna som ska upphandlas enligt ovan nämnda tidtabell.

I utlåtandet önskas synpunkter på en eventuell ändring av transportsystemet för energikraftavfallet till kommunalt anordnad, med tyngdpunkt på avfallshanteringens övervakning i kommunen samt miljöpåverkan.

Utlåtande

Kommunalt anordnande av energikraftavfallstransporterna parallellt med bioavfallstransporterna skulle sannolikt ha många fördelar. Trafiken skulle minska om rutterna kunde planeras optimalt och dubbelkörning på samma områden undvikas. Bilar med dubbelfack är redan i användning. Minskad trafik ger mindre buller och utsläpp. Färre tunga fordon i bostadsområden minskar olycksrisken.

En övergång till kommunalt anordnad avfallstransport skulle knappast påverka övervakningen negativt. De flesta hushåll i Kronoby är idag anslutna till ordnad avfallstransport, och det är osannolikt att läget skulle försämras märkbart p.g.a. att man inte själv får välja transportfirma. Det är t.o.m. möjligt att en del av de

Säbråvägen
Säbråntie

2
2

Telefon + 358 (0)6 8343000
Puh + 358 (0)6 8343000
Fax + 358 (0)6 8352442
68500 Kronoby Kruunupy

E-post kronoby.kommun@kronoby.fi
Sähköposti kronoby.kommun@kronoby.fi
Internet http://www.kronoby.fi
E-post fomamn.eternamni@kronoby.fi
Sähköposti etunimi.sukunimi@kronoby.fi

fastighetsinnehavare som av olika orsaker inte har anslutit sin fastighet till ordnad avfallstransport skulle vara beredda att acceptera transporten om det inte krävs en åtgärd av dem, att de själva anlitar en transportör. Eventuellt kunde tillsynen underlättas av att transportörerna sköter specifika områden och får en helhetsbild av situationen. Tillsvidare har informationsgången ändå fungerat bra, då Österbottens avfallsnämnd regelbundet har förmedlat uppgifter till kommunen om icke anslutna fastigheter.

Då lagstiftningen nu också är uppbyggd så att även mindre aktörer har möjlighet att delta i upphandlingen, kan man anta att kommunalt anordnande av avfallstransporten inte medför sämre utgångsläge för mindre, lokala företag. Möjligheten att dela upphandlingen i mindre delar är bra och kan utnyttjas för att få ett väl fungerande och kostnadsmässigt effektivt transportnät på området. Det ger samtidigt miljömässiga fördelar.

Karin Björkgård
Miljövårdssekreterare
050 3435808, karin.bjorkgard@kronoby.fi

Liite:2

ENERGIAJÄTTEEN KULJETUSTEN ARVIOINTI

Pohjanmaan jätelautakunta on pyytänyt Ekoroskilta lausuntoa siitä, miten energijätteen kuljetusjärjestelmän mahdollinen muutos vaikuttaisi Ekoroskin toimintaan.

**KUNNAN JÄRJESTÄMÄN KULJETUKSEN –
KIINTEISTÖNHALTIJAN JÄRJESTÄMÄN KULJETUKSEN VERTAILU**

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus tarkoittaa, että Ekorosk vastaa kuljetuksista, sekä hankkii ja kilpailuttaa jätteenkuljetukset kotitalouksien puolesta.

URAKKA-ALUEET*Kunnan järjestämä jätteenkuljetus*

Ekoroskin urakka-alueiden ensimmäisen mallinnuksen lähtökohtana on alueiden alustava mitoitus niin, että yksi ajoneuvo ajaa kahdessa vuorossa klo 6–22 viitenä päivänä viikossa. Näin urakka-alueiden koko mahdollistaa sen, että myös pienet paikalliset yrittäjät, joilla on vain yksi auto, voivat jättää tarjouksen hankintakilpailuun. Ennen hankinnan aloittamista Ekorosk järjestää kiinnostuneille kuljetusyrittäjille koulutusta tarjousten tekemisestä julkisessa hankinnassa. Urakka-alue, jota hoitaa vain yksi ajoneuvo, on kuitenkin haavoittuvainen, esimerkiksi jos ajoneuvo hajoaa. Hankintasopimuksessa on näin ollen kuvattava myös, miten tyhjennykset hoidetaan ajoneuvon ollessa rikki.

Nykyisillä keräysvaatimuksilla tehdyn alustavan simuloinnin mukaan Ekoroskin alue tulisi jakaa 14 urakka-alueeseen, joissa jokaisessa toimisi yksi 2-lokeroauto, mikäli hankinta koskisi sekä bio- että energijätteen kuljetuksia. Lisäksi on mahdollista suunnitella kompostorien energijäte omille erillisille reiteille. Urakka-alueiden lopullinen muotoilu riippuu väestökehityksestä sekä hankinnan aikana voimassa olevista keräilysäännöistä. Urakka-alueiden muotoilu on operatiivinen kysymys, jota Ekorosk tarkastelee jätehuollon kehittymisen myötä. Mahdollisesti muuttuvia seikkoja ovat esimerkiksi, mitkä jätelajit kuuluvat erilliskeräyksen piiriin ja tiukentuvatko erilliskeräysvaatimukset taajamissa.

Kiinteistön haltijan järjestämä energijätteenkuljetus

Biojätteen urakka-alueiden alustava mallinnus osoittaa, että biojättereitit tulisi jakaa 12 urakka-alueeseen. Jo tästä näkee, että syntyy merkittäviä synergiaetuja, jos sekä bio- että energijättekuljetukset voitaisiin hankkia kunnan järjestämissä hankinnoissa. Jos ainoastaan biojättekuljetukset voidaan hankkia kunnallisesti, se johtaa epäoptimaaliseen ratkaisuun. Jollei myös energijätettä voida kilpailuttaa, ei saavuteta sitä täyttä hyötyä, jonka kaikkien jätelajien kuljetusten optimointi voisi tuottaa. Energijätteen ajoreitit riippuisivat lähinnä siitä, minkä kotitalouksien kanssa kullakin yksittäisellä jätteenkuljetusyrityksellä on sopimus. Siitä eivät hyödy kotitaloudet eikä ympäristö.

ASTIAT JA TYHJENNYSVÄLI*Kunnan järjestämä jätteenkuljetus*

Kunnan järjestämässä hankinnassa on syytä sisällyttää jäteastiat jätetaksaan, ts. kun Ekorosk omistaa jäteastiat, jäteyhtiö hankkii kotitalouksille astiat osana jätehuoltoa. Näin sillä, voittavatko eri kuljetusyritykset eri hankintakierrokset, ei ole vaikutusta asuntojen jäteastioihin. Kun Ekorosk omistaa jäteastiat, niitä voidaan myös optimoida ja vähentää astiakokojen määrää.

Lisäksi kun Ekorosk omistaa astiat, jätehuoltoa on mahdollista kehittää joustavammin. Olisi myös syytä arvioida, voidaanko useimpien jätelajien (pois lukien biojäte) tyhjennysväliä pidentää.

Koska Ekoroskin intressissä on kuljetusmäärien minimointi, Ekoroskilla on kiinnostusta siitä, että kotitalouksille tiedotetaan, miten harvoin ne voivat tyhjentää jäteastioita.

Kaikkeaa jätteenkuljetusta koskeva kunnan järjestämä hankinta mahdollistaa myös jätteen monilokeroastioiden käyttöönoton kokonaisilla urakka-alueilla. Monilokeroastioiden kuljetuskustannusten pysyminen kohtuullisina edellyttää kokonaisia urakka-alueita.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Ekorosk omistaa tällä hetkellä biojäteastiat, mutta muut astiat ovat joko kuljetusyritysten tai asuin-kiinteistöjen omistuksessa. Jäteastioissa on myös suuri ja kirjava määrä eri kokoja ja valmistajia. Jätehuollon kehittäminen on huomattavasti vaikeampaa, kun jäteastiat eivät ole jätteyhtiön omistuksessa, koska kuljetusyrittäjät vastustavat muutoksia, jotka tuovat mukanaan astiatarpeen muutoksia.

Kuljetusyritykselle ei ole mitään kannustimia yrittää minimoida astiatyhjennysten määrää.

Jos kiinteistönhaltija hankkii energiajätteen kuljetuksen, energiajätettä ei voida yhdistää monilokeroastiaan, jossa on myös muita jätelajeja. Astian tyhjennystä ei voi hankkia samaan aikaan kunnan ja kiinteistön järjestämänä. Monilokeroastioita ei toisin sanoen voida ottaa käyttöön kun kiinteistön haltija järjestää jätteenkuljetus.

KULJETUSURAKOIDEN KESTO

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Ekoroskin tekemät ensimmäiset biojäte- ja pakkausjättekuljetusten hankinnat sovitaan todennäköisesti noin kahdeksi vuodeksi plus mahdollinen optioaika. Näin mahdollistetaan energiajätteen ja biojätteen yhdistäminen seuraavassa hankinnassa, mikäli jätelautakunta päättää kilpailuttaa myös energiajättekuljetukset. Jatkossa sopimuskausien pituus sekä kilpailutusajankohta vaihtelevat porrasmallin luomiseksi. Porrasmallilla tarkoitetaan sitä, että kaikki sopimukset eivät pääty samanaikaisesti. Kun järjestelmä on vakiintunut, vuosittain kilpailutetaan todennäköisesti aina joku urakka-alue, johon kiinnostuneet kuljetusyrittäjät voivat jättää tarjouksensa.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Jos hankinta hoidetaan kiinteistökohtaisesti, jätteyhtiö ei pysty vaikuttamaan sopimusaikoihin tai synkronoimaan energiajätettä muiden jätelajien kanssa.

KILPAILU

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kun kunta hankkii kuljetukset, kilpailukykyisten reittien järjestämiseksi ei tarvitse kerätä kriittistä massaa kotitalouksia. Näin ollen uusien kuljetusyritysten kynnys päästä jätteenkuljetusmarkkinoille madaltuu huomattavasti. Urakoitsijat hankitaan noin vuosi etukäteen. Näin ollen uuden yrittäjän ei edes tarvitse hankkia ajoneuvoja ennen kuin yrittäjä tietää, voittaako hänen yrityksensä urakan. Kilpailu jätteenkuljetuksista kasvaa kunnan järjestämässä hankinnassa huomattavasti. Tulevaisuudessa järjestelmän vakiinnuttua markkinoille tulee todennäköisesti joka vuosi urakka-alueita, joista kuljetusyrittäjät voivat antaa tarjouksensa. Kunnan järjestämässä jätteenkuljetusten hankinnassa rajoitetaan kilpailun edistämiseksi niiden urakka-alueiden lukumäärää, jonka yksi konserni/yritys voi voittaa. Kunnan järjestämä ja hankkima jätteenkuljetus tarkoittaa, että Ekorosk hankkii ja kilpailuttaa jätteenkuljetukset kotitalouksien puolesta.

Mikäli Ekorosk saa hankkia myös energiajätteen kuljetukset, millekään kuljetusyritykselle ei synny kilpailuetua, johtuen bio- ja energiajättekuljetuksista.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) selvityksessä (2010) todettiin, että markkinoiden suurin yritys Lassila & Tikanoja näyttää välttävän kuntia, joissa käytetään keskitettyä hankintaa.

Tämä viittaa siihen, ettei suurilla yrityksillä ole mitään erityistä etua kunnan kilpailuttamassa järjestelmässä.

Kiinteistön haltijan järjestämä energijätteenkuljetus

Kotitaloudet kilpailuttavat kuljetuksia nykyisessä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetusjärjestelmässä erittäin vähäisessä määrin. Tavallisesti kotitaloudet valitsevat jätteenkuljetusyrityksen muodostaessaan perheen ja hankkiessaan yhteisen asunnon. Sen jälkeen ei yleensä kilpailutusta tehdä. Näin ollen sopimukset ovat jähmeitä ja muutoksia tapahtuu harvoin. Se luo kynnyksen uusien kuljetusyritysten pääsulle markkinoille. Kotitalouksien jätteenkuljetusmarkkinat muuttuvat useimmiten vain, kun kuljetusyritykset ostavat toisiaan. Alueilla, joissa yhdellä kuljetusyrityksellä on hallitseva markkina-asema ja/tai käytännössä vain yksi kuljetusyritys tarjoaa palveluita, kotitalouksilla on nykyään käytännössä vähän vaihtoehtoja valittavanaan.

Urakka-alueiden simulointi osoittaa selvästi, että Ekoroskin alueen nykyisillä keräysvaatimuksilla bio- ja energijättekuljetusten yhteisajosta on todennäköisesti hyötyä. Jollei sekä bio- että energijättekuljetuksia hankita yhdessä, vaarana on, että biojättekuljetusten hankinnan voittanut voi saada kilpailuetua energijättekuljetusten hankinnassa. Joukko kuljetusyrittäjiä on anonyymisti huomauttanut tästä vaarasta sekä esittänyt, että jos laissa vaaditaan Ekoroskia hankkimaan tiettyjen jätelajien kuljetukset, on parempi, että Ekorosk hankkii asuntojen kaikki jättekuljetukset.

LOGISTIIKKA

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämässä hankinnassa jäteyhtiö pystyy optimoimaan logistiikan ja jätteenkuljetukset jätehuollon näkökulmasta. Kunnan järjestämä hankinta mahdollistaa eri jätelajien kuljetusten yhdistämisen, milloin se on järkevää. Tästä on suurta hyötyä ympäristön näkökulmasta.

Kiinteistön haltijan järjestämä energijätteenkuljetus

Alueilla, joissa useat kuljetusyrittäjät tarjoavat jätteenkuljetuspalvelua, useiden eri kuljetusyritysten autot voivat ajaa samoilla kaduilla. Kuljetusyritysten ajoreitit voivat kulkea ristiin rastiin. Logistiikan optimoinnille on näin ollen tilaa. Toisaalta alueilla, joissa käytännössä vain yksi kuljetusyritys tarjoaa palveluita, kotitalouksilla ei nykyään käytännössä ole vaihtoehtoja valittavanaan. Logistiikan mahdollinen optimointi tapahtuu nykyään kuljetusyritysten näkökulmasta, mikä ei aina käy yksiin sen kanssa, mikä olisi optimaalista jätehuollon tai ympäristön näkökulmasta. Kun jätteenkuljetukset hankitaan kiinteistökohtaisesti, Ekoroskilla ei ole mahdollisuutta optimoida kuljetuksia.

YMPÄRISTÖ

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämä hankinta mahdollistaa päällekkäisten ajoreittien poistamisen sekä logistiikan optimoinnin jätehuollon näkökulmasta, mikä hyödyttää ympäristöä. Kunnan järjestämä hankinta mahdollistaa myös sen, että hankkija voi asettaa vaatimuksia ajoneuvokannalle ja ajoneuvojen ympäristöystävällisyydelle, esim. kaasuautot, päästöille, kuinka raskaita kuormia ajoneuvot kuljettavat jne.

Kiinteistön haltijan järjestämä energijätteenkuljetus

Kun energijätteen kuljetukset hankitaan kiinteistökohtaisesti, jäteyhtiö ei voi asettaa ajoneuvoille vaatimuksia, koska Ekorosk ei ole sopijaosapuolena kuljetuksissa. Ekorosk ei voi myöskään vaikuttaa logistiikkaan tai eri kuljetusyritysten ajoreitteihin.

LAATU

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämässä hankinnassa jäteyhtiö on tilaaja ja kuljetusyritys toimittaja, joten jäteyhtiö voi antaa kuljetusyritykselle ohjeita asioiden raportoinnista. Ristiriitatilannetta ei näin ollen synny ja jäteyhtiö pysyy paremmin selvillä kotitalouksien mahdollisista lajitteluvirheistä. Tilaajan on kunnan järjestämässä hankinnassa mahdollista seurata reaaliajassa, missä ajoneuvo liikkuu ja milloin mitkään astiat tyhjennetään.

Jäteyhtiö voi kunnan järjestämässä hankinnassa asettaa hankittavalle palvelulle laatuvaatimuksia sekä sopia myös seuraamuksista, jollei sopimusehtoja noudateta.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Kuljetusyritykset välttelevät ilmoittamasta kotitalouksien tekemästä virheellisestä lajittelusta, koska ne pelkäävät kotitalouden vaihtavan toiseen, ei yhtä tarkkaan kuljetusyritykseen.

Mikäli kotitalous ei ole tyytyväinen kuljetusyrityksen tarjoamaan palveluun, taloudella on nykyään käytännössä usein vähän vaihtoehtoja valittavanaan.

TIEDOTUS KOTITALOUKSILLE

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kun tilaaja- ja toimittajaroolit selvenevät, jäteyhtiö voi määrätä kuljetusyrityksille, mitä tietoa kuljettajien tulee antaa kotitalouksille.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Kuljetusyritykset voivat antaa kotitalouksille tiedotusta omien intressiensä mukaisesti, joka voi olla ristiriidassa siihen, mitä jäteyhtiö on julkaissut.

ASIAKASPALVELU

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämä hankinta mahdollistaa sen, että kotitaloudet voivat kääntyä yhden tahon puoleen kaikkien jätelajien laskutuksessa, kuljetuksissa ja muutoksissa, kyseessä on siis lyhyesti "yhden luukun malli". Lisäksi Ekorosk hankkii kuljetukset koordinoitusti kotitalouksien puolesta. Toiminta muuttuu kotitalouksien kannalta huomattavasti selkeämmäksi ja kotitaloudet voivat yhdellä puhelinsoitolla hoitaa kaikki jätehuoltoon liittyvät asiansa.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Kun kiinteistön haltija järjestää energiajätteenkuljetuksen, kotitalouksien on otettava yhteyttä kuljetusyrityksiin energiajätteen kuljetusta koskeissa asioissa, mutta kaikkien muiden jätelajien kuljetuksissa ja muissa asioissa heidän tulee ottaa yhteyttä Ekoroskiin. Lisäksi kotitalouksien täytyy itse hankkia energiajätteen kuljetukset, kun taas kaikki muu hoituu Ekoroskin kautta. Monet kotitaloudet luulevat Ekoroskin hoitavan heidän jätteenkuljetuksensa jo nykyään. Tilanne on kotitalouksille hyvin sekava ja epäselvä.

JÄTEHUOLLON KEHITTÄMISMAHDOLLISUUDET

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Jätehuollon kehittäminen ja sen sopeuttaminen asukkaiden suuntaan parhaalla mahdollisella tavalla ovat kunnan järjestämässä hankinnassa jätepolitiikan keskiössä. Polttopiste siirtyy kuljetuksista jätehuoltoon. Samalla jätehuollon kehittämisestä tulee huomattavasti yksinkertaisempaa. Selkeä roolijako tilaajaan ja toimittajaan helpottaa myös yhteistyötä. Samoin tulee helpommaksi esimerkiksi ottaa käyttöön monilokeroalueet, toteuttaa muita muutoksia, asettaa muutoksille aikataulut, kun jäteyhtiö päättää jäteastioista ja urakka-alueista. Jätehuollon kehittämiseksi tarvittavan tiedon kerääminen helpottuu. Kokonaisuus muuttuu, kun toiminnassa voi lähteä koko toimialueen tarpeista pikemminkin kuin siitä, mitkä

kotitaloudet ovat päättäneet käyttää mitäänkin kuljetusyritystä. Tiukempien lajitteluvaatimusten seuraaminen helpottuu ja materiaalivirtojen valvonta paranee.

Jätehuollon kehittäminen edellyttää koko jätehuoltoketjun hallintaa, mikä toteutuu kunnan järjestämässä hankinnassa. Kunnan järjestämä hankinta mahdollistaa kehitystyön koko ketjussa eikä vasta sitten, kun jäte on ajettu jäteyhtiön portista sisään. Kuljetusten hallinta avaa huomattavasti isomman työkalupakin jätehuollon kehittämiseen.

Ministeriöt vaativat jäteyhtiöiltä jatkossa huomattavasti enemmän seurantaa ja tilastoja. Näitä tietoja on mahdollista saada vain kunnan järjestämässä hankinnassa.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Kiinteistön haltijan järjestämän energiajätteenkuljetuksen järjestelmässä yleisen keskustelun keskiössä eivät ole jätehuollon tarpeet ja haasteet tai asukkaiden tarpeet vaan se, millä tavoin nykyisten jätteenkuljetusyritysten erityisintressit voidaan suojata. Kiinteistökohtaisessa hankinnassa tilanne on sama kuin että toimittaja yrittäisi määrätä, mitä tuotteita tehtaasta tulee valmistaa, jotta se sopisi toimittajalle, pikemmin kuin että tehdas valmistaa niitä tuotteita, joille on kysyntää ja joita markkinoilla tarvitaan.

Muutoksia ja jätehuollon kehitystä ei arvioida.

Mikäli jäteyhtiö ei pysty valvomaan kuljetuksia, jäteyhtiön kontakti kotitalouksiin katkeaa ja on mahdollista, että kotitaloudet saavat jäteyhtiöltä ja jätteenkuljetusyrityksiltä erilaista tietoa. Lajittelun ja jäteastioiden muutoksia on huomattavasti vaikeampi toteuttaa, koska niiden toteuttaminen on riippuvainen kuljetusyrityksen kiinnostuksesta muutoksiin. Jätehuollon kehittäminen tulee vaatimaan huomattavasti enemmän resursseja ja muuttuu ylipäättään vaikeammaksi toteuttaa. Jos jäteyhtiö ei pysty varmistamaan, että kotitaloudet saavat yksiselitteiset ohjeet, työ on lähtenyt vikaan jo heti ketjun alussa. Kehitystyö suuntautuu silloin lähinnä jäteyhtiön porttien sisäpuolella tapahtuvaan toimintaan, mikä on liian myöhäistä. Materiaalivirroista on vaikea saada tietoa ja dataa. Kuljetusten osuus kotitalouksien yhteensasketuista jättekustannuksista on huomattava samoin kuin kuljetusten merkitys koko jätehuollon kannalta. Jätehuoltoa ei voi kehittää ilman kuljetusten hallintaa.

KRIISIVALMIUS

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Jätehuolto on välttämättömyyspalvelu, jonka on valtiovalan mukaan toimittava myös poikkeusoloissa. Kunnan järjestämässä hankinnassa jäteyhtiöllä on mahdollisuus asettaa hankinnassa vaatimuksia varakapasiteetille sekä jäteyhtiölle ilmoitettaville tiedoille. Näin ollen jätehuollon toimivuuden turvaamiselle myös häiriötilanteissa on huomattavasti suuremmat mahdollisuudet. Kriisivalmius paranee, kuljetusten hallinta ja tieto saatavilla olevasta kalustosta, nopeuttaa kriisihallintaa.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Tietojen saaminen kuljetusyrityksiltä on vaikeaa. Esimerkiksi koronapandemian yhteydessä Ekorosk lähetti alueen jätteenkuljetusyrityksille kyselyn heidän ajoneuvokannastaan, kuljettajistaan ja valmiudestaan tarjota kuljetuksia, jos heidän kuljettajansa tai muiden kuljetusyritysten kuljettajat sairastuisivat. Valtaosa jätteenkuljetusyrityksistä jätti toimittamasta tietoa jäteyhtiölle.

Koska jäteyhtiö ei tällä hetkellä ole jätteenkuljetusten osapuolena, jäteyhtiöllä ei ole mitään mahdollisuuksia esittää vaatimuksia varakapasiteetista tai selvittää, onko kuljetusyrityksellä varakapasiteettia. Se vaikeuttaa toimenpiteiden koordinoitua jätehuoltopalvelujen ylläpitämiseksi.

YHTEISTYÖ

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämään hankintaan siirryttäessä tilaajan ja toimittajan roolit selkiintyvät ja yhteistyö jätteenkuljetusyritysten kanssa todennäköisesti paranee. Tiedon saanti jätteenkuljetuksista helpottuu.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Yhteistyö kuljetusyrityksien kanssa voi olla haastava. Todennäköisesti johtuen siitä, että jäteyhtiö ei ole osapuoli asuntokiinteistöiden jätteenkuljetuksissa. Mahdollisuudet käytännössä saada dataa ja tietoa ovat rajalliset. Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetuksen järjestelmä vaikeuttaa huomattavasti jäteyhtiön mahdollisuudet toteuttaa heille laissa säädetyt tehtävät.

KULJETUSTEN KUSTANNUSTASO

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Jätteenkuljetushinnoista on vaikea laatia valtakunnallista yhteenvertausta, koska kuljetuskustannuksista on vaikea saada tietoa alueilla jossa kiinteistön haltija järjestää jätteenkuljetuksen.

Jätteenkuljetusten kokonaiskustannukset eivät ole nousseet yhdenkään jäteyhtiön alueella, jossa on siirrytty kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen, vertailukelpoisilla keräys- ja lajitteluvaatimuksilla. Jätteenkuljetusten kokonaiskustannukset ovat monilla alueilla edelleen laskeneet joka hankintakierroksella ajoreittien optimoinnin myötä.

Kaikkiaan 35 ajoneuvoa kuljetti kotitalouksien bio- ja energiajätettä ennen siirtymistä niiden erilliskeräykseen. Nyt kotitalouksien bio- ja energiajätettä kuljettaa 30 ajoneuvoa. Mikäli myös energiajäte siirtyy kunnan järjestämään hankintaan, ajoneuvotarve todennäköisesti pienenee entisestään.

Kuljetuskustannusten aleneminen ei automaattisesti tarkoita jätehuoltokustannusten supistumista. Lähinnä se tarkoittaa hinnankorotustarpeen lieventymistä, kun erilliskeräysvaatimuksia laajennetaan materiaalien hyötykäyttöasteen lisäämiseksi. Erilliskeräysvaatimusten laajentaminen ilman kuljetusten kunnallista hankintaa on merkittävä kustannusriski.

Ekoroskin tavoitteena on kotitalouksien palvelujen tarjoaminen omakustannushintaan. Jäteyhtiö ei jaa osinkoa. Jos yhtiö tekee voittoa, se kanavoidaan takaisin jätehuoltoon.

Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) selvityksessä (2010) havaittiin, että yritykset eivät alihinnoitele palvelujaan ensimmäisellä hankintakierroksella ajaakseen kilpailijat markkinoilta.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Kiinteistön haltijan järjestämässä jätteenkuljetuksessa jäteyhtiöllä ei ole mitään osuutta kuljetushinnan muodostamisesta, eikä sillä ole mahdollisuutta kilpailuttaa kuljetuksia kotitalouksien lukuun tai toimia kustannusten vartijana.

Kun useat jätteenkuljetusyritykset ajavat samaa katu ristiiin rastiin, tilanne ei ole optimaalinen ja johtaa korkeampiin kuljetuskustannuksiin. Alueilla, joissa yhdellä kuljetusyrityksellä on hallitseva asema, kotitalouksien on käytännössä vaikea löytää vaihtoehtoja valittavakseen. Näin ollen kuljetusyritys pystyy vapaasti hinnoittelemaan kuljetukset oman mielensä mukaan.

Mikäli sekä bio- että energiajätettä ei alisteta kunnan järjestämään hankintaan, kuljetuskustannukset todennäköisesti kokonaisuudessaan nousevat, kuljetukset lisääntyvät ja ympäristönäkökohdat jäävät huomiotta.

Kuljetuskustannukset nousivat hyvin todennäköisesti enemmän siirryttäessä bio- ja energiajätteen erilliskeräykseen kuin mitä ne olisivat tehneet, jos kuljetukset olisi hankittu kunnallisesti. Ekorosk puolestaan laski käsittelymaksuaan 30 prosenttia siirryttäessä bio- ja energiajätteen erilliskeräykseen lokakuussa 2018. Samaan aikaan kuljetuskustannukset nousivat voimakkaasti sen mukaan, miten kuljetusyrietykset päättivät hinnoitella bio- ja energiajäteastioiden tyhjennykset.

Kiinteistön haltijan järjestämällä jätteenkuljetuksella ylläpidetään todennäköisesti suurempaa ajoneuvokantaa kuin mitä toimintaan tarvittaisiin verrattuna tilanteeseen, jossa kuljetukset optimoitaisiin jätehuollon näkökulmasta.

MAKSUT

Kunnan järjestämä jätteenkuljetus

Kunnan järjestämä kuljetusten hankinta ei sinänsä vaikuta kotitalouksien kiinteisiin maksuihin tai käsittelymaksuun. Kunnan järjestämä hankinta mahdollistaa ohjaavan jätetaksan, jos niin halutaan. Lisäksi on mahdollista ottaa käyttöön korkeampi sekajättemaksu, jota voidaan soveltaa niihin kotitalouksiin, jotka eivät noudata lajitteluohjeita. Tämä kannustaa nostamaan jätteen puhtausastetta. Kunnan järjestämässä hankinnassa jätelautakunta vahvistaa kotitalouksien jätteen tyhjennysmaksut.

Kiinteistön haltijan järjestämä energiajätteenkuljetus

Jäteyhtiöllä ei kiinteistökohtaisessa hankinnassa ole mitään mahdollisuutta vaikuttaa jätteenkuljetusten hintaan. Myöskään jätelautakunnalla ei ole mahdollisuutta päättää jäteastian tyhjennyshintaa. Koska kuljetuksen osuus jätteen kokonaiskustannuksista on huomattava, ei ole mahdollista ottaa käyttöön ohjaavaa taksaa tai korkeampaa sekajättemaksua niille kotitalouksille, jotka eivät lajittele.

JOHTOPÄÄTÖS

Ekorosk katsoo, että jätelain vaatimukset eivät täyty nykyisessä kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus järjestelmässä. Jäteyhtiön mahdollisuudet kehittää jätehuoltoa ja toteuttaa lakisääteistä toimintaansa helpottuisivat huomattavasti siirryttäessä kunnan järjestämään energiajätteenkuljetusten hankintaan.

Kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus hajauttaa jätehuoltoa ja vähentää jätehuollon tehokkuutta. Jätteenkuljetusten kaksoisjärjestelmää ei käytetä missään muussa Euroopan maassa.

Dnr 89/22

FW: Lausuntopyyntö 18.1.2022

14. 02. 2022

Gunilla Björkström <gunilla.bjorkstrom@ekoso.fi>

Män 14-02-2022 13:24

Till: Gunilla Björkström <Gunilla.Bjorkstrom@jakobstad.fi>

From: Ekoso Info [mailto:info@ekoso.fi]

Sent: 14. helmikuuta 2022 13:24

To: gunilla.bjorkstrom@ekoso.fi

Subject: FW: Lausuntopyyntö 18.1.2022

From: Katariina Kulju [mailto:katariina.kulju@kauhava.fi]

Sent: 14. helmikuuta 2022 10:39

To: info@ekoso.fi

Cc: Ympäristönsuojelu <ymparistonsuojelu@kauhava.fi>

Subject: Lausuntopyyntö 18.1.2022

Hei!

Kauhavan kaupungin ympäristötoimella ei ole lausuttavaa Pohjanmaan jätelautakunnan lausuntopyyntöön 18.1.2022 liittyen.

Terveisin,

Katariina Kulju

Ympäristöasiantuntija

puh. 040-6838357

Kauhavan kaupunki

Ympäristötoimi

Päämajantie 6

62375 Ylihärmä

Dnr 83/22

14.02.2022

14. 02. 2022

MIELIPIDE

Pohjanmaan jätelautakunta
PL 41
68601 Pietarsaari
info@ekoso.fi

Viite: Mielipidepyyntönne 24.1.2022

Yrityksen nimi:

L&T Ympäristöpalvelut Oy
Valimotie 27
00380 Helsinki
Y-tunnus 3155938-4

Vastaajan yhteystiedot:

Kristoffer Henriksen
yksikönpäällikkö
L&T Ympäristöpalvelut Oy, Kokkola
kristoffer.henriksen@lassila-tikanoja.fi
+358 503856703

Vaikutukset yrityksen toimintaan ja mahdollisen järjestelmämuutoksen vaikutukset

Kiinteistön haltijan järjestämä energijätteen keräys on L&T Ympäristöpalvelut Oy:n (jäljempänä L&T) tarjoama palvelu, jonka supistumisella olisi huomattavia vaikutuksia yrityksen toimintaan alueella. Energijätteen kuljetusten siirtyminen kunnan järjestettäväksi vaikuttaisi merkittävästi L&T:n toimintaan alueella. Tilanteessa, jossa emme olisi voittaneet kilpailutusta, joutuisimme sopeuttamaan henkilöstömäärämme vähentyneeseen työmäärään. Jos henkilöstöllä ei olisi halua siirtyä työskentelemään muualle Suomeen, joutuisimme mahdollisesti irtisanomaan henkilöstöä.

Nykyiset ajoreitit on optimoitu reittisuunnittelulla mahdollisimman tehokkaiksi, sekä ajallisesti että ajettavien kilometrien suhteen ja ne ajetaan monilokeroautoilla. Kuntavastuulle kuuluvien jätteiden poistuminen ajoreiteiltä heikentäisi nykyisten ajoreittien tehokkuutta ja nostaisi yksikkökustannuksia. Mikäli kuntavastuulle kuuluvien jätteiden energijätteen keräys siirtyisi kunnan vastuulle, joutuisimme harkitsemaan esimerkiksi monilokeroakeräyksen mielekkyyttä ja kannattavuutta, varsinkin jätelautakunnan toimialueen reuna-alueilla, uudelleen.

Työllisyysvaikutukset

Energiajätteen kuljetusjärjestelmän muuttuminen kunnan järjestettäväksi jätteenkuljetukseksi vaikuttaisi suoraan L&T:llä 3 henkilöön. Epäsuora vaikutus, kuten vaikutus asiakaspalveluun, toimistohenkilökuntaan, kaluston ylläpitoon ym., olisi arvioilta noin 2 henkilötyövuotta.

Perustelut nykyjärjestelmän säilyttämisen puolesta

Ensinnäkin vuonna 2021 tehty jätelain muutos ei edellytä kuljetusjärjestelmän uudelleen tarkastelua. Kunnan tulee vain seurata edellytysten täyttymistä ja tarvittaessa otettava kuljetusjärjestelmäasia uudelleen käsittelyyn. Tämä koskee siis vain sekalaista yhdyskuntajätettä eli tällä alueella energiajätettä. Hyötyjätteiden kuljetukset siirtyvät tietyn siirtymäajan jälkeen lain nojalla kunnan järjestettäväksi, joten siitä ei erikseen tarvitse kunnassa tehdä päätöstä.

Jätelautakunnan alueella toimii paljon kuljetusyrityksiä ja kilpailu on kovaa. Tästä hyötyvät ennen kaikkea asiakkaat, jotka voivat valita useasta eri yrityksestä itselleen parhaiten, laadullisesti ja hinnallisesti, sopivan palveluntuottajan. Useampi yritys tarjoaa jätteenkuljetuspalveluja koko alueella eli palvelujen saatavuus on turvattu. Kilpailua siis on, se toimii ja sillä on myönteinen vaikutus niin asiakkaana oleviin kotitalouksiin kuin alueella toimiviin yrityksiin ja yhteisöihin.

Jätehuoltoviranomaisen toimintaan kuljetusjärjestelmällä ei pitäisi olla vaikutusta. Molemmissa tapauksissa jätteen kuljettajan tulee antaa tiedot kuntavastuulle kuuluvien jätteiden kuljetuksesta jätehuoltoviranomaiselle, joka merkitsee ne jätteenkuljetusrekisteriinsä. Jätteenkuljetusrekisteri on viranomaisrekisteri ja myös henkilörekisteri, joka on perustettu tiettyä käyttötarkoitusta varten. Sen ylläpito on lailla säädetty jätehuoltoviranomaiselle. L&T on antanut jätehuoltoviranomaiselle pyydetty tiedot ja oletettavasti näin on toimineet muutkin alueen yritykset. Mikäli joku taho laiminlöisi tietojenantovelvoitteen, valvovalla viranomaisella on omat menettelyt tällaista varten, kuten on myös tilanteita varten, jossa kiinteistön haltija ei ole liittynyt järjestettyyn jätehuoltoon. Myöskään valvovan viranomaisen toimintaan kuljetusjärjestelmällä ei pitäisi olla vaikutusta. Menettelyt ovat samat järjestelmästä riippumatta.

Se, että alueella toimii useita jätteenkuljetusyrityksiä, tuo toimintavarmuutta. Jos joku näistä yrityksistä ajautuisi vaikeuksiin palvelutuotannossaan esimerkiksi äkillisten sairaustapausten johdosta, alueella olisi useita muita yrityksiä, joiden tarjoamilla palveluilla voisi paikata yhden yrityksen palvelutarjonnan puutteita. Tämä tuskin toteutuu enää tilanteessa, jossa kunta järjestää jätteenkuljetukset. Hankintojen ehdot tulee määritellä tarkasti hankintapyyynnössä ja tarjouskilpailun voittaa vain yksi yritys. On siis täysin mahdollista, että yksi yritys voittaa kaikki alueen urakat. Alueella ei ole niin paljon muita yrityksiä ja yhteisöjä, että kaikki nykyisin toimivat jätteenkuljetusyritykset voisivat perustaa liikevaihtonsa niihin, vaikka olisivat hävinneet kuntaurakan kilpailutuksessa. Todennäköisempää on, että mikäli myös energiajätteen kuljetuksissa siirrytään kunnan järjestämään kuljetukseen, osa alueella toimivista yrityksistä tulee siirtymään toisille toimialoille tai lopettamaan toimintansa. Seuraavassa kuntaurakan kilpailutuksessa saattaa olla tilanne, että oman alueen yrityksiä ei ole tarjoamassa enää ollenkaan tai niiden määrä on harventunut merkittävästi. Alueen monipuolinen ja monien jätteenkuljetuspalveluja tarjoavien yritysten olemassaolo vahvistaa alueen elinvoimaa.

Nykyinen järjestelmä ei aiheuta vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle. L&T uusii kalustoaan säännöllisesti ja nykyiset reitit ajetaan pääosin EURO6-moottorilla varustetulla autolla. Seuraamme tiiviisti teknologian kehitystä ja pyrimme ottamaan uusinta teknologiaan käyttöön heti kun niiden toimivuus käytännössä on testattu. Valveutuneet yritys- ja yhteisöasiakkaat vaativat jo nyt jätteenkuljetusyrityksiltään ympäristönäkökohtien huomioimista kuljetuksissa. L&T esimerkiksi seuraa jatkuvasti kuljettajiensa ajotapaa ja polttoaineenkulutusta ja tarvittaessa antaa kuljettajille opastusta taloudellisesta ajotavasta. Näin tarkkaa seurantaa ei tietääksemme ole käytössä missään kunnallisessa jätteenkuljetusurakassa.

L&T on myös optimoinut omat kuljetusreitinsä ja meillä on useita henkilöitä laskemassa ja tekemässä reittien optimointia. Uskoaksemme alalla toimivat yritykset pyrkivät optimoimaan reittinsä siten, että kuorman täyttöaste on optimaalinen, turhia ajokilometrejä vältetään ja reitti on ajallisesti suunniteltu siten, että se voidaan ajan yhden työvuoron aikana.

Kokkolassa 14.2.2022

Kristoffer Henriksén

yksikönpäällikkö, Kokkola

Dnr 95/22

POHJANMAAN JÄTELAUTAKUNNAN MIELIPIDEPYYNTÖ 24.1.2022

17. 02. 2022

EKOKULJETUS JNH OY:N KANNANOTTO

1. Energiajätekuljetusten merkityksestä yrityksen toimintaan sekä vaikutukset mikäli energiajätteen kuljetukset siirtyvät kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

Energiajätteen kuljetuksella on suuri merkitys toiminnassamme. Energiajätteen kuljetus on merkittävä tukijalka muulle ajolle. Nykyistä kalustomäärää sekä kaluston laatua ei voitaisi ylläpitää ilman energiajätteen kuljetusta. Kustannustaso pysyy edullisena kotitalouksille ja muillekin, esimerkiksi yrityksille, kun energiajätekuljetus säilytetään sopimusperusteisena.

Esimerkki: Jos Evijärven urakoitsija menettää energiajätteen kuljettamisen, hänelle jää vain pieni määrä yrityksiä hoidettavaksi paikkakunnallaan ja se nostaa suhteettoman paljon ko. yritysasiakkaiden jätehuoltokustannuksia, koska kuljetusurakoitsijalle jäljelle jäävä liikevaihto ei riitä kattamaan kaluston/henkilöstön kuluja. Ja kuljetusurakoitsija saattaa jopa joutua lopettamaan koko liiketoiminnan. Ja silloin ko. yritykset joutuvat tilata jätehuoltopalvelut kauempaa, jolloin kustannukset ovat korkeammat eikä ympäristöä säästetä.

2. Energiajätekuljetusten työllistävä vaikutus yrityksessä.

Energiajätteen kuljetukseen käytettävä työajan osuus on liiketoiminnassamme noin 60-70 %, eli selvästi yli puolet. Joten on selvää, että joutuisimme irtisanomaan useamman, jopa 15, nykyisistä kuljettajistamme Kokkolan yksiköstä, ja lisäksi vielä Kaustisen yksiköstä sekä Pietarsaaren yksiköstä 12 kuljettajaa. Jos kaikki jätekuljetukset kunta kilpailuttaisi ja sopimusaika olisi esimerkiksi kolme vuotta, on todennäköistä, että ammattikuljettajia olisi todella haasteellista saada sitoutettua jäteautonkuljettajan työhön, koska työsopimukset olisivat aina lyhyitä ja määräaikaista. Kuljetusalalla on jo valmiiksi haasteita löytää sopivaa työvoimaa, tämä vaikeuttaisi sitä huomattavasti lisää ja silloin palvelun toimintavarmuus sekä laatu kärsivät.

3. Perusteltuja kannanottoja nykyisen energiajätteen kuljetusjärjestelmän säilyttämisen puolesta tai vaihtoehtoisesti kannanottoja, jotka puoltavat siirtymistä kunnan järjestämän jätteenkuljetukseen energiajätteen osalta.

- **Energiajätteen kuljetuksen säilyttäminen sopimusperusteisena on huomattavasti edullisempi vaihtoehto kaikille asukkaille.**

Esimerkki sopimusperusteisesta vs. kunnallisesta hinnoittelusta:

Kanta-Kokkolassa ok-talon sopimusperusteisen jätekuljetuksen kustannukset ovat seuraavat:

240L energia-astian tyhjennyshinta 3,54 € (sis. käsittelymaksu ja alv 24 %)

140L biojäteastian tyhjennyshinta 4,48 € (sis. käsittelymaksu ja alv 24 %)

Yhteensä: 8,02 €

Vestian alueella, jossa kunnan kilpailuttamat kuljetukset, ok-talon jätekuljetuksen kustannukset ovat seuraavat:

240L energia-astian tyhjennyshinta 7,60 €

140L energia-astian tyhjennyshinta 12,72 €

Yhteensä: 20,32 €

Esimerkiksi Vaasassa päätettiin jättää energiajätteen kuljetus sopimusperusteiseksi, kustannusten nousun vuoksi.

- **Energiajätteen kuljetuksen säilyttäminen sopimusperusteisena takaa työpaikkoja paikkakuntalaisille jatkossakin ja pitää palvelun joustavampana ja laadukkaampana.**
- **Energiajätteen kuljetuksen säilyttäminen sopimusperusteisena on osoitus yhteistyöstä paikallisten urakoitsijoiden kanssa sekä tuetaan oman maakuntamme elinkeinoelämää ja omavaraisuutta. Jos alueellamme on valmiiksi toimiva jätehuolto, miksi sitä pitäisi tahallisesti lähteä muuttamaan, koska pakkoa sille ei ole. Rakennetaan ja kehitetään omaa maakuntaamme.**

FW: Mielipidepyyntö *Dnr 82/22*

14. 02. 2022

Gunilla Björkström <gunilla.bjorkstrom@ekoso.fi>

Män 14-02-2022 08:11

Till: Gunilla Björkström <Gunilla.Bjorkstrom@jakobstad.fi>

From: Ekoso Info [mailto:info@ekoso.fi]**Sent:** 14. helmikuuta 2022 8:11**To:** gunilla.bjorkstrom@ekoso.fi**Subject:** FW: Mielipidepyyntö**From:** Teemu Iso-pellinen [mailto:teemu.isopellinen@hotmail.com]**Sent:** 13. helmikuuta 2022 20:27**To:** Ekoso info <info@ekoso.fi>**Subject:** Mielipidepyyntö

Hei!

Tässä kantamme pyytämiinne kysymyksiin..

1. Energiajätekuljetusten merkityksestä yrityksen toimintaan sekä vaikutukset mikäli energiajätteen kuljetukset siirtyvät kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen.

-Mikäli Energiajäte tullaan myös kunnallistamaan, on vaarana, että pienten yritysten työt loppuvat kokonaan. Myös asiakkaiden valinnan vapaus tyhjennyttää jäteastiansa kenellä haluaa, loppuu. Monelle kuntalaiselle, oman kunnan yrittäjän tukeminen on tärkeää. Ja myös oman kunnan yrittäjän palvelu on tärkeää, jota ei aina voi mitata rahassa.

Moni haluaa vaihtaa kuulumisia parilla sanalla jäteastiaa tyhjentäessä, mikä on vanhemmille sukupolville tärkeää. Erittäin tärkeänä seikkana myös nykypäivän polttoaineen hinnat.. nykyisellään olevalla toiminnalla, niihin voidaan reagoida välittömästi, kun taas kunnallistamis muutoksessaan indeksi korotuksia katsottaisiin taas kerran vuodessa??!!

2. Energiajätekuljetusten työllistävä vaikutus yrityksessä

-Yrityksessämme on 2 autoa, joista isä ajaa toista, toisen tyyllisissä töissä. Ajan itse toisella autolla hoitaen alueellamme jätehuoltoa. Olemme molemmat yrittäjinä mukana toiminnassa. Mikäli kävisi niin, että energiajäte tullaan kunnallistamaan ja häviäisimme alueemme muille, tarkoittaisi se automaattisesti työpaikkani menettämistä. Yrittäjänä en noin vain hyppää hommista toiseen! toisen auton työllisyys täyttää vaan isäni työpanoksen, eikä siellä ole tarvetta toiselle kuljettajalle tai varsinkaan autolle. Mikäli pelkästään bio tullaan kunnallistamaan, on myös meillä pien yrittäjillä mahdollisuus pysyä mukana kuvioissa, ja tienata täten elantomme, vaikka häviäisimme biojätteen keräys kilpailutuksen.

3. Perusteltuja kannanottoja nykyisen energiajätteen kuljetusjärjestelmän säilyttämisen puolesta tai vaihtoehtoisesti kannanottoja jotka puoltavat siirtymistä kunnan järjestämän jätteenkuljetukseen energiajätteen osalta

-Yllämainittujen seikkojen pohjalta toivonne ERITYISEN PALJON, että energia jätettä ei tulla ottamaan kunnallistamis kilpailutuksiin mukaan. Vaan annamme jokaisen itse päättää, haluavatko he saada palvelunsa halvemmalla, kalliimmalla, samalla bio jätteen kanssa, vaiko paikallisen yrityksen yrittäjän toimesta.

Asiassa tulee käymään muuten niin, että sitä mukaa kun pienempiä yrityksiä tippuu pois kilpailutuksien osalta, on lopputuloksena jossain vaiheessa vain yksi iso yritys, joka siirtyy väistämättä

monopoli asemaan Suomen jätealan suurimpana yrityksenä. Koska ei pien yrityksillä ole varaa seisottaa muutamaa vuotta kalustoa pihassa odottamassa vaan, että kohta tulee uusi kilpailutus, eikä myöskään mahdollisuutta myydä aina autoa pois, ja muutaman vuoden välein taas olla ostamatta uutta, jos sattuu saamaan jonkin alueen muutamaksi vuodeksi.

Toivomme, että nyt ajateltaisiin asiakkaiden valintoja, sekä alueemme pien yrityksiä, Kiitos!

Ystävällisin terveisin:

Teemu Iso-pellinen/

T&A Iso-pellinen Ay, Evijärvi

0400-893064

Doc 94/22

Gunilla Björkström

16. 02. 2022

From: Ekoso Info <info@ekoso.fi>
Sent: keskiviikko 16. helmikuuta 2022 8.57
To: gunilla.bjorkstrom@ekoso.fi
Subject: FW: Svar på frågorna

From: Info [mailto:info@finell.fi]
Sent: 15. helmikuuta 2022 23:47
To: info@ekoso.fi
Subject: Svar på frågorna

Vid beredningen skall hela svaren tas i ordalag med, ej heller får delar av svaren eller omskrivningar användas.

1. Energi avfallets inverkan är betydande för företaget. Insamlingen har byggts upp under en tidsperiod på över 40år. Fordon har en **Maximal** avskrivning på 25% av restvärdet. (Inte att glömma ~tiotusen sopkärl som finns runt om i nejden). Fordonen vi använder är regelbundet förnyade för att åsamka så liten miljöpåverkan som möjligt. En förlust vid eventuell kommunal upphandling skulle vara ödesdigert.

Vid en eventuell kommunal upphandling är minimi tiden för en övergång enbart 3 år. Med en så kort övergångs tid skulle det slå hårt mot många entreprenörer.

2. Energi avfallets insamling sysselsätter ca.12 årsverken.

3. Kunden bör alltid ha rätt att välja sin leverantör varifrån den köper sina tjänster. Vilket kunden skulle fråntas vid en eventuell kommunal upphandling! Som läget är nu så sporrar det företagen att leverera högkvalitativa tjänster för att bibehålla sina kunder. Konkurens upprätthåller och utvecklar tjänsteutbudet positivt!

Det skulle bli sann Sovjet anda ifall staten och/eller kommunen skulle bestämma varifrån deras invånare FÅR köpa och betala för sina erhållna tjänster.

Om samma ideologi (kommunal upphandling) skulle tillämpas på hela samhället så skulle utvecklingen stagnera. Vid en socialistisk framtid, vem skulle få sälja tex. bröd, mjölk, kött bränsle, fordon.

Totalt förmyndarskap!

Vem skulle isåfall föra utvecklingen vidare? Ifall någon sitter på ett kommunalt upphandlat kontrakt på några år, så är jag väldigt säker på att samtliga kommer att gå över staketet där det är som lägst.

Inget företag skulle ödsla resurser på utvecklingen när de vet att hela kontraktet är tidsbegränsat, vad skulle samhället/invånarna vinna på ett sådant upplägg?

Ifall någon kommer och påstår att den kommer att försöka göra en omsorgsfull upphandling så att den bejakar samtligas intressen.... Bullshit!

Tänk själv hur enkelt det kunde bli ifall kommunerna gör valen istället för sina invånare, en butik, en bilaffär, ett slakteri, ett mejeri, man får tanka hos samma bränsle distributör osv.....

I sann kommunistisk anda.

Mvh.
Robert Finell
Vd

Dnr 91/22

Till Österbottens Avfallsnämnd

15. 02. 2022

- 1 Helt avgörande för transportbolaget att bibehålla energitransporterna enligt nuvarande modell. En ändring till kommunal ordnad energitransporter medför att vi tvingas säga upp anställda och det blir mycket negativt för oss
- 2 I dag sysselsätter energitransporterna flera bilar alla veckodagar
- 3 Transportbolaget äger alla energiavfallskärl, det är en del av företagets egendom, hundratals kärl som vi måste ta bort om det inte blir några transporter

Blir företaget utan energitransporter efter en eventuell upphandling måste vi säga upp anställda, och det berör ju arbetsplats för flera familjer .

Varför tidigareläggs en övergång när tid finns enligt avfallslagen tid till 2024

Vi är det enda lokala företaget i Jakobstad inom avfall vilket vi tycker har inverkan på både miljö och kund relationer, som alltid har varit goda, och kan därmed ge snabb service i nejdén när behov uppstår

Vi har varit i kontakt med olika ministrar som lovar att också små företag inte skall bli lidande pga avfallslagen utan ha möjlighet att kunna fortsätta som tidigare, men vid en kommunal energiupphandling faller vi direkt bort om vi inget får, eftersom sysselsättningen då tas ifrån oss.

Förslag till en eventuell övergång skulle enligt oss vara hösten tex. oktober, då skulle semestrar och semestervikarier vara över, inte som nu sommaren då inga ordinarie anställda finns på plats.

T.ex stadsområdena kunde vara indelade i stadsdelar och inte ett enda stort område, vi är nöjda om vi kan få behålla dagens kundunderlag som vi har

Om det finns frågor ännu ställer vi gärna upp för information

Jakobstad 15.2.2022

Transport P Kronholm
Lannäsvägen 7
68600 Jakobstad

Peter Kronholm

FW: Mielipidepyyntö*Dnr 90/22*

Gunilla Björkström <gunilla.bjorkstrom@ekoso.fi>

Tis 15-02-2022 08:20

Till: Gunilla Björkström <Gunilla.Bjorkstrom@jakobstad.fi>

15. 02. 2022

-----Original Message-----

From: Ekoso Info [<mailto:info@ekoso.fi>]

Sent: 15. helmikuuta 2022 8:20

To: gunilla.bjorkstrom@ekoso.fi

Subject: FW: Mielipidepyyntö

-----Original Message-----

From: keijo.taivainen@nic.fi [<mailto:keijo.taivainen@nic.fi>]

Sent: 14. helmikuuta 2022 19:08

To: info@ekoso.fi

Subject: Mielipidepyyntö

Hei.

1. Energiajätteen kuljetus niikuin myös biojätteen kuljetus on merkittävä osa niin kuljetusyritykselle kuin kuntalaisillekin, jotka haluavat tuttua, paikallista toimijaa. Valinnan vapautta pidetään Suomessa

perusoikeutena. Loukataanko nyt kansalaisen perusoikeuksia, jos päätetään jonkun muun tahon puolesta kuka hänen palvelunsa järjestää??

2. Vaikutus merkittävä

3. Niinkuin kohdassa yksi. Valinnanvapaus on Suomessa perusoikeus. Miksi toimivaa järjestelmää pitäisi muuttaa?? Halutaanko kansainvälisiä toimijoita, jotka kuljetukset saatuaan nostavat hinnat aivan uudelle tasolle

kun ei enää ole vaihtoehtoja. Kustannustaso on täällä maltillinen.

Toki eroja on riippuen asukastiheydestä ja kuljetusmatkoista.

--

Terveisin

Kuljetus ja Urakointi Keijo Taivainen

Sarataksontie 34

62420 Korttesjärvi

0500-866033

www.korkeasaarenlomaasunnot.fi